

Talousarvion laadintaohje 2021

Sisällys

YLIVIESKAN KAUPUNGIN TALOUSARVION LAADINTAOHJE 2

1.	YLEISTÄ.....	2
2.	TALOUDEN NÄKYMÄT.....	2
3.	YLIVIESKAN KAUPUNGIN TALOUDEN JA TOIMINTAYMPÄRISTÖN KEHITYS	2
4.	YLIVIESKAN KAUPUNGIN STRATEGIA ”YLIVIESKA – KASVUN KAUPUNKI”	2
5.	YLIVIESKAN KAUPUNGIN HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMISEN SUUNNITELMA	3
6.	VUODEN 2021 TALOUSARVIOKEHYS	3
	Verot.....	4
	Valtionosuudet.....	4
	Maksut ja taksat	4
	Toimintakulut.....	4
	Palkkojen muutokset.....	4
	Henkilösivukuluprosentit.....	5
	Tuottavuusohjelma 2023	5
	Investoinnit.....	5
7.	TEOT JA MITTARIT VUODELLE 2021	6
8.	TALSU -TALOUSSUUNNITTELUOHJELMAN KÄYTTÄMINEN	7
9.	SISÄISTEN ERIEN JA TALOUS- JA HENKILÖHALLINNON KULUJEN BUDJETOINTI	7
10.	INVESTOINTIESITYKSET JA HENKILÖSTÖESITYKSET.....	8
11.	TALOUSSUUNNITELMAVUODET 2022 - 2024	8
12.	ESITYSTEN PALAUTTAMINEN	9
13.	TALOUSARVION AIKATAULU	9
14.	LIITTEET	9

Postiosoite:

Ylivieskan kaupunki
PL 70
84101 YLIVIESKA

Käyntiosoite:

Ylivieskan kaupunki
Kyöstintie 4
84100 YLIVIESKA

Puhelin:

(08) 42941

Y-tunnus: 0190557-3

Sähköposti:

kirjaamo@ylivieska.fi
etunimi.sukunimi@yli-
vieska.fi
Kotisivu: www.ylivieska.fi

Ylivieskan kaupungin talousarvion laadintaohje

1. Yleistä

Talousarvio on tärkein yksittäinen kunnan talouden ja toiminnan ohjauksen väline. Talousarvion laadintaohjeen on tarkoitus antaa konkreettisia ohjeita toimielimille talousarvion valmistelua varten. Kuntalain 110 §:n mukaan kunnanvaltuuston on ennen vuoden loppua hyväksyttävä talousarvio seuraavaa kalenterivuotta varten. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että kuntastrategia toteutuu ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Talouden suunnitelmallisuuden vuoksi Ylivieskan kaupungissa laaditaan taloussuunnitelma neljälle vuodelle, joista talousarviovuosi on ensimmäinen.

2. Talouden näkymät

Keväällä päälle vyörynyt koronapandemia, rajoitus- ja elvytystoimet sekä niiden taloudelliset vaikutukset veivät julkisen sektorin resursseja ja sumensivat näkymiä pitkälle tulevaisuuteen. Ensi vuoden kuntapäätösten sisältöön sisältyykin suurta epävarmuutta aina maan hallituksen budjettiriiheen asti.

Suomen ensi vuoden talouskasvun ennustetaan olevan BKT:n osalta noin 2 %:a.

3. Ylivieskan kaupungin talouden ja toimintaympäristön kehitys

Ylivieskan kaupungin talouden tilanne on heikko ja kertynyttä alijäämää on -10,9 miljoonaa euroa. Kuntalain mukaan tämä pitäisi saada katettua 2023 mennessä.

Ylivieskan käyttötalouden nettomenot (toimintakate) kasvoi vuonna 2019 noin 4,9 %:a. Nousu on liian kova tasapainoiselle taloudelle ja kasvu tulisi saada hidastumaan alle kahden prosentin, joka on vaikea saavuttaa.

Tuloveroprosentti on 22,00 % ja voimassa olevan taloussuunnitelman mukaan sitä korotetaan 23,00 %:iin vuodelle 2021. Selvää on kuitenkin, että veronkorotus yksistään ei riitä kaupungin talouden tasapainottamiseen.

Ylivieskan kaupungin asukasluku on kasvanut keskimäärin yhden prosentin verran vuosina 2004-2019, eli yhteensä 2071 henkilöllä. Ylivieskan asukaskehityksen ennustetaan jatkuvan aiempia vuosia hitaampana vuosina 2020–2024. Asukaslukutavoite lähivuosille on seuraava:

Vuosi	Asukasluku 31.12	Muutos
v. 2020	15.300	+42
v.2021	15.340	+40
v.2022	15.380	+40
v.2023	15.420	+40
v.2024	15.460	+40

4. Ylivieskan kaupungin strategia ”Ylivieska – Kasvun kaupunki”

Kuntalain mukaan talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat

Postiosoite:

Ylivieskan kaupunki
PL 70
84101 YLIVIESKA

Käyntiosoite:

Ylivieskan kaupunki
Kyöstintie 4
84100 YLIVIESKA

Puhelin:

(08) 42941

Y-tunnus: 0190557-3

Sähköposti:

kirjaamo@ylivieska.fi
etunimi.sukunimi@ylivieska.fi
Kotisivu: www.ylivieska.fi

kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 25.2.2019 Ylivieskan kaupungin strategian "Ylivieska – Kasvun kaupunki". Strategia jakautuu kolmeen strategiseen näkökulmaan, jotka jäsentävät strategiasisällön. Jokaiselle näkökulmalle on luotu strategian toteutumista osoittavia mittareita, jolloin strategian suorituskyvyn seuranta on mahdollista. Strategiaa seurataan ja päivitetään vuosittain valtuustoseminaareissa.

Strategian toteutumisen kannalta toimintaa ohjaaviksi tausta periaatteiksi on määritelty mm. "Toimimme kasvun ja palvelujen kehittämisessä taloudellisesti, hallitusti, kestävästi ja luotettavasti." Tasapainoinen talous on siten edellytys, jotta Ylivieska voi menestyä itsenäisenä kuntana ja toteuttaa strategisia päämääriään.

Strategisten tavoitteiden esittämistäpaaksi muutetaan vuoden 2021 talousarviossa:

Erillisiä strategisia tavoitteita ei määritellä, koska se on tehty jo kaupungin strategiassa. Sen sijaan jokainen tehtäväalue määrittelee teot (toimenpiteet) strategiseen tavoitteeseen pääsemiseksi ja millä sitä mitataan. Jokainen tehtäväalue esittää niitä enintään viisi kpl, joten määrän sijaan kiinnitetään huomioita niiden laadullisuuteen.

5. Ylivieskan kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelma

Kaupunginhallitus hyväksyi 21.6.2010 Ylivieskan kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelman. Suunnitelma on lähetetty toimialoille.

Kaupunginhallitus edellyttää, että toimialat johtavat oman toimenpideohjelmansa asiakirjan perusteella. Talousarvion yhteydessä esitettävistä toiminnallisista tavoitteista asetettaessa huomioidaan terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen ohjelman tavoitteita.

6. Vuoden 2021 talousarviokehys

Talousarvion 2021 valmistelua ohjataan kaupunginhallituksen hyväksymällä talousarviokehysellä. Vuoden 2021 talousarvion valtuustoon nähdessä sitovien määrärahojen alustavat tavoitekehukset ovat liitteenä. Tavoitekehyksissä on pyritty huomioimaan suurimmat kustannusmuutokset Taanilan koulun ja Kaisaniemen koulun käyttöönoton osalta syksyllä 2021. Tavoitekehysistä tarkennetaan toimialojen kanssa käytävien talousarvioneuvottelujen perusteella.

Talousarviokehys on tiukka ja sen saavuttaminen edellyttää tiukkaa menokuria. Liikkumavaraa ei käytännössä ole. Verotulojen ja valtionosuuksien lisääntyminen menee uusien työehtosopimuskorotusten ja muiden palkkauskustannusten kattamiseen. Taloussuunnittelussa tulee ottaa huomioon tuottavuusohjelman toimenpiteet.

Talouden strategiatavoitteet ovat:

1. Vuosikate on vuositasolla yli suunnitelmapoistojen
2. Tulorahoituksen on oltava vuodesta 2022 lähtien 80-100 %:a investoinneista tai enintään 5 miljoonaa euroa/vuosi.

Talousarviokehukset vuodelle 2021 perustuvat seuraaviin lähtökohtiin ja tavoitteisiin:

Postiosoite:

Ylivieskan kaupunki
PL 70
84101 YLIVIESKA

Käyntiosoite:

Ylivieskan kaupunki
Kyöstintie 4
84100 YLIVIESKA

Puhelin:

(08) 42941

Y-tunnus: 0190557-3

Sähköposti:

kirjaamo@ylivieska.fi
etunimi.sukunimi@ylivieska.fi
Kotisivu: www.ylivieska.fi

Verot

Vuoden 2021 verotulojen suurimmat epävarmuudet liittyvät koronavirukseen ja sen vaikutuksiin. Vaikutukset näkyvät viiveellä kunnallisveron ja yhteisöveron heikompana tuottona. Osa tästä heikennyksestä tulee työllisyyden, ja sitä kautta palkkasumman, aiemmin oletettua heikomman kehityksen ja yritysten oletettua heikomman kannattavuuden myötä.

Taloussuunnitelman mukaisesti tuloveroprosenttia korotetaan vuonna 2021, jotta taseen alijäämää saadaan suunnitelman mukaisesti katettua. 1,00 %-yksikön korotuksella verotulot kasvaisivat 7,2 %:a eli 4 miljoonaa euroa (ilman korotusta 3,7 %, noin 2 miljoonaa euroa) vuoden 2020 toteumaennusteeseen nähden.

Yhteisöverotulojen ennakoidaan vähentyvän vuonna 2021 noin 11 %:a verrattuna vuoden 2020 toteuma-arvioon. Kiinteistöverossa ei ennakoida tapahtuvan suuria muutoksia. Verotuloennuste perustuu Kuntaliiton veroennustekehikoon.

Valtionosuudet

Valtionosuudet määräytyvät valtionosuusjärjestelmän perusteella. Ylivieskan peruspalveluiden valtionosuuden odotetaan laskevan -0,73 %:a vuodesta 2020. Verotulomenetysten kompensatio kasvaa 7,2 %:a ja verotuloihin perustuva taseaus 4,9 %:a. OKM:n valtionosuus kasvanee hiukan. Nämä yhteenlaskettuna valtionosuuksien määrän kasvuksi odotetaan 1,7 %:a eli noin 750.000 euroa.

Maksut ja taksat

Maksuja ja taksoja korotetaan vähintään kustannusten tason muutosta vastaavasti. Viemärilaitoksen talousarvio laaditaan ylijäämäiseksi (likeylijäämä).

Toimintakulut

Talousarviokehyksessä on huomioitu mm. seuraavat muutokset

- Palkan korotukset
- Erikoissairaanhoidon raami on 2 milj.euroa suurempi kuin TA 2020 ja noin 0,5 milj.euroa suurempi kuin toteumaennuste 2020.
- 48 oppilaan lisäys yleissivistäviin koulutuspalveluihin.
- Liikuntatila Sporttikulman vuokrasopimuksen päätyminen elokuussa 2021.
- Eräistä siirtotiloista luopuminen
- Kaisaniemen ja Taanilan koulujen valmistuminen. Kulut elokuusta 2021 alkaen seuraavilta osin:
 - Sisäisten vuokratulujen kasvu yleissivistävissä koulutuspalveluissa kehyslisäyksenä 800.000 euroa vuoden 2021 osalta.
 - Siirtotilakulujen vähentyminen tekniseltä palvelulta ja vaikutukset sis.tuloihin
 - Sis.pääomavuokratulot uusista tiloista hallintopalveluille

Palkkojen muutokset

Kunta-alan KVTES:n sopimuskausi on 1.4.2020-28.2.2022. Sopimuksen mukaan 1.4.2021 lähtien maksetaan 1,00 %:n yleiskorotus ja samaan aikaan maksettava paikallinen järjestelyerä, jonka suuruus on 0,8 prosenttia KVTES:n palkkasummasta. Vuonna 2021 palkkakustannukset nousevatkin keskimäärin 2,05 %:a vuoteen 2020 verrattuna, joka merkitsee noin 850.000 euron menokasvua.

Toimialoille lähetetään palkkaliite. [Palkkaliitteen henkilöstötiedot tulee aina tarkistaa ja tarvittaessa korjata/täydentää talousarvioesityksiin.](#) Vuosipalkkoissa on huomioitu yllä olevat KVTES-muutokset.

Postiosoite:

Ylivieskan kaupunki
PL 70
84101 YLIVIESKA

Käyntiosoite:

Ylivieskan kaupunki
Kyöstintie 4
84100 YLIVIESKA

Puhelin:

(08) 42941

Y-tunnus: 0190557-3

Sähköposti:

kirjaamo@ylivieska.fi
etunimi.sukunimi@ylivieska.fi
Kotisivu: www.ylivieska.fi

Henkilösivukuluprosentit

Ylivieskan kaupungin sosiaaliturvamaksut ovat (prosenttia tarkistetaan niiden täsmentyessä):

Kuntatyönantajan henkilösivukulut	2021	2020
Sairausvakuutusmaksu	1,53 %	1,34 %
Kevan jäsenyhteisön eläkemaksu (sis.työnantajan ja työntekijän eläkemaksun, työkyvyttömyyseläkemaksun).	20,80 %	20,80 %
Työnantajan osuus palkkaperusteisesta eläkemaksusta	16,89 %	16,85 %
Eläkemenoperusteinen maksuosa	3,95 %	3,95 %
Valtion eläkejärjestelmän kuntasektorin maksu VaEL	16,34 %	16,34 %
Tapaturmavakuutus (muu kaupunki 0,2 %) (Pelastuslaitos 0,6 % ja VPK:t 2,97 %)	0,2 %	0,2 %
Työntekijän eläkemaksu, jonka työnantaja pidättää palkanmaksun yhteydessä:		
Työntekijän eläkemaksu alle 53-v. ja yli 62 v.	7,15 %	7,15 %
Työntekijän eläkemaksu 53-62 vuotiailla	8,65 %	8,65 %

Tuottavuusohjelma 2023

Talousarviovalmistelussa tulee huomioida päiviteillä oleva tuottavuusohjelma 2023.

Tulosalueiden tulee jatkuvasti selvittää tuottavuutta parantavia toimintatapojen muutoksia ja tehdä esityksiä niiden käyttöönotosta.

¹ Poistoja aiheuttavien investointien nettomäärän sovittaminen suunnitelman mukaisten poistojen tasoon ja vuosikatteen riittävyyteen.

Investoinnit

Kestävä investointitaso¹ on noussut/nousee yli kestävän tason mittavan investointiohjelman vuoksi. Sen vuoksi vuodesta 2022 alkaen investointitasoa sopeutetaan kestäväälle tasolle. Kaupungin kestävä investointitaso (tulo-rahoiduksen osuus 80-100 %) on poistoja aiheuttavien investointien osalta. Investointikehyksenä käytetään viittä miljoonaa euroa vuodessa vuodesta 2022 lähtien. Tämän vuoksi uusia investointeja on tarkasteltava erityisen kriittisesti.

Investointiesityksissä onkin arvioitava investoinnin tarpeellisuus ja sen taloudelliset vaikutukset. Investointien suunnittelussa tulee jatkossa kiinnittää erityistä huomiota investointien aiheuttamien pysyvien käyttötaloudsvaikutusten arviointiin sekä selvittää tarvittaessa vaihtoehtoiset toteutusmallit.

Etusijalle nostetaan:

- kaupungin palvelutoiminnan sujumisen kannalta välttämättömät investoinnit
- palvelutoiminnan tuottavuutta ja tehokkuutta parantavat investoinnit, jotka maksavat itsensä takaisin
- kaupungin elinvoimaa selvästi tukevat investoinnit strategian mukaisesti

Investointikohteista ja niiden toteutusaikataulusta päätetään talousarviokäsittelyn aikana.

Postiosoite:

Ylivieskan kaupunki
PL 70
84101 YLIVIESKA

Käyntiosoite:

Ylivieskan kaupunki
Kyöstintie 4
84100 YLIVIESKA

Puhelin:

(08) 42941

Y-tunnus: 0190557-3

Sähköposti:

kirjaamo@ylivieska.fi
etunimi.sukunimi@ylivieska.fi
Kotisivu: www.ylivieska.fi

Kunnan toiminnan jatkuvuus edellyttää, että rahan lähteiden on katettava rahan käyttö.

Jos tulo-rahoitus ei riitä menoihin, kunta voi kattaa rahoitustarvettaan lainan-otolla tai realisoimalla omaisuuttaan.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen ja taseen kattamaton alijäämä on pystyttävä kattamaan.

7. Teot ja mittarit vuodelle 2021

Kaupunginhallitus edellyttää strategian tekojen (toimenpiteiden) esittämistavan osalta seuraavaa:

Teot johdetaan kaupungin strategiasta ja niiden vaikutusten tulee olla mitattavissa määrällisesti tai laadullisesti. Pelkkä mittarin nimeäminen ilman tavoitetasoa ei ole tarkoituksenmukaista.

Tekojen määrä ei korvaa laatua, vaan päinvastoin. Muutama huolellisesti asetettu teko on parempi kuin monta irrallista ja mitattavuudeltaan heikkoa tavoitetta. Sen vuoksi **jokainen tehtäväalue nimeää enintään viisi (5) kpl tekoa (koko strategian osalta).**

Aiempi strategian esittämistapa (asiakas-, talous-, prosessit ja rakenteet- sekä henkilöstönäkökulmat) ei ole enää voimassa.

Toimielimet sisällyttävät kaupunginhallitukselle toimitettavaan esitykseensä vain valtuustoon nähden sitovat toimenpiteet.

Omalle lauta- tai johtokunnalle tulosalueet voivat lisäksi esittää tarkempia omaan operatiiviseen toimintaan liittyviä toimenpiteitä.

Tehtäväalueen käyttötalouden esityksen tulee sisältää seuraavat osat:

- Toimialan perustehtävä ja palvelu-ajatus
- Toiminta- ja taloussuunnitelma 2021 - 2024. Lyhyt ja tiivis esitys toiminnan painopistealueista ja merkittävistä muutoksista suunnitelmakaudella

Tekojen tulee täyttää seuraavat edellytykset:

- tekoja tehdään kuntalaisten kannalta merkittävillä palveluilla
- niillä on yhteys vuositasolla resursseihin ja ne ovat toteutettavissa niihin talousarviossa osoitetuilla voimavaroilla
- organisaatiolla on tosiasiallinen mahdollisuus vaikuttaa toimenpiteen saavuttamiseen
- teko on todennettavissa ja sen vaikutukset ovat mitattavissa
- sanallisenkin tavoitteen toteutumista pitää voida arvioida

Strategisten tavoitteiden esittämistapa muutetaan vuoden 2021 talousarviossa.

Erillisiä strategisia tavoitteita ei määritellä, koska se on tehty jo kaupungin strategiassa. Sen sijaan jokainen tehtäväalue määrittelee teot (toimenpiteet) strategiseen tavoitteeseen pääsemiseksi ja millä toimenpiteen onnistumista mitataan. Jokainen tehtäväalue esittää niitä enintään viisi kpl, joten määrän sijaan kiinnitetään huomioita niiden laadullisuuteen.

Postiosoite:

Ylivieskan kaupunki
PL 70
84101 YLIVIESKA

Käyntiosoite:

Ylivieskan kaupunki
Kyöstintie 4
84100 YLIVIESKA

Puhelin:

(08) 42941

Y-tunnus: 0190557-3

Sähköposti:

kirjaamo@ylivieska.fi
etunimi.sukunimi@ylivieska.fi
Kotisivu: www.ylivieska.fi

Tunnusluvut

Suoritemääriä ja yksikkökustannuksia koskevat tunnusluvut esitetään vuosille 2021-2024 ja vertailutietona ilmoitetaan tilinpäätösvuoden 2019 ja talousarviovuoden 2020 vastaavat tunnusluvut. Pakollisena tunnuslukutietona kaikille toimialoille on henkilöstön määrän kehitys. Aiemmin tavoitteina on esitetty joitakin tunnuslukuja, joten ne voi lisätä joko tunnuslukuihin tai tekstiosaan.

Euromääräiset talousarvio- ja suunnitelmaesitykset 2021-2024 taloussuunnitteluohjelmaan tallennettuna (Huom. pyöritykset 100 euroon, paitsi automaattilaskennan henkilösivukulut jätetään 10-eurotasolle ja erät yhteisesti ilmoitetut erät).

Kaikki talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitysten tekstiosat ja taulukot toimitetaan valmiiksi muotoiltuina Word -dokumentteina sähköpostin liitteenä talousjohtajalle. Tulosalueiden esitystekstit ja esitystaulukot tulee voida siirtää suoraan taloussuunnitelma-asiakirjaan ilman erillistä muokkausta. Esityksen tekijän on tarkistettava, että käytetään oikeita fontteja (Muli), fonttikoa (tekstit 10, taulukoissa 9) ja asetuksia. Riviväli on 1 ja välitys on 0 pt.

Muuta oletusfontiksi uuden brändikirjan mukaiset fontit.

8. Talsu -taloussuunnitteluohjelman käyttäminen

Käyttötalouden talousarvio luvut syötetään edellisvuosien tapaan Talsu- talouden suunnitteluohjelmaan. Taloussuunnitelma tehdään vuosille 2021-2024, eli neljälle vuodelle. Toimialat tallentavat itse kaikki numeeriset talousarvio- ja

taloussuunnitelmaesityksensä ohjelmaan. Valmiina vertailutietona ohjelman syöttöpohjissa näkyy tilinpäätöksen 2019 ja talousarvion 2020 vastaavat luvut.

Taloussuunnitteluohjelma näyttää muutosprosentin (ta 2020 / ta 2021).

Ohjelma laskee henkilösivukuluihin tarvittavat määrärahat palkoista ja palkkioista automaattisesti ohjaustietoihin annetuilla prosenteilla. Ohjaustietoihin voidaan viedä vain yksi eläkemaksuprosentti, joten yleisestä KuELin palkkaperusteisesta eläkemaksuprosentista poikkeavat eläkemaksut (esim. VaEL / osa opettajista) tulee tarvittaessa erikseen korjata oikeaksi.

Eläkemenoperusteiset maksut kohdistetaan ja budjetoidaan tulosalueille aiheuttamisperiaatteen mukaan. Tulosaluekohtaiset kirjaustasolle budjetoitavat eläkemenoperusteiset maksut ovat näiden ohjeiden liitteenä.

Taloussuunnitteluohjelmaan tulot syötetään ilman etumerkkiä (eli positiivisina lukuina) ja menot – (miinusmerkillä). Talousarvio- ja suunnitelmaesitykset tehdään ilman arvonlisäveroa (alv 0 %).

Talouden suunnitteluohjelman käyttöön liittyvissä asioissa yhteyshenkilönä Hetassa toimii kirjanpitäjä Mikko Hippeläinen (puh. 010 5017 306), jolta saa tarvittaessa myös ohjelman käyttöohjeet.

9. Sisäisten erien ja talous- ja henkilöhallinnon kulujen budjetointi

Sisäisten menojen ja tulojen budjetoinnissa käytetään niille avattuja tilejä. Sisäisten menojen ja tulojen tulee olla aina yhtä suuret.

Postiosoite:

Ylivieskan kaupunki
PL 70
84101 YLIVIESKA

Käyntiosoite:

Ylivieskan kaupunki
Kyöstintie 4
84100 YLIVIESKA

Puhelin:

(08) 42941

Y-tunnus: 0190557-3

Sähköposti:

kirjaamo@ylivieska.fi
etunimi.sukunimi@ylivieska.fi
Kotisivu: www.ylivieska.fi

Merkittäessä sisäisiä tuloja/menoja, tulee varmistaa, että on tiedossa kuka merkitsee talousarvioon vastakirjauksen. Jos ei ole, ei sisäistä tuloa/menoa saa merkitä omaan talousarvioon.

Sisäiset vuokrat

Tekninen palvelukeskus/tilapalvelut valmistelee kiinteistöjen sisäiset vuokrat ja tekee niistä esityksen tulosalueille ja talousjohtajalle **13.9.2020 mennessä**. Sisäisten vuokrien aiemmin hyväksytyt periaatteet tiivistetysti:

- Pääomavuokran tuottovaatimuksena kaikissa kohteissa käytetään 6 %:a.
- Maanvuokrakustannuksena käytetään 0,30 senttiä/m².
- Ylläpitovuokrat tarkistetaan vuosittain

Vastuuhenkilö: tekninen johtaja Leena Löytynoja.

Puhdistus- ja ruokapalveluiden sisäiset erät

Puhdistus- ja ruokapalvelut tekee esityksen määrärahoista tehtäväalueille talousjohtajalle **13.9.2020 mennessä**. Vastuuhenkilö: palvelujohtaja Eija Kangasoja

ICT-palvelut

ICT-palveluiden sisäiset erät (=tietohallinto- ja asiantuntijapalvelut) kohdistetaan laitemäärän mukaisessa suhteessa. Tästä lähetetään erillinen budjetoitiraportti toimialoille.

Talous- ja henkilöstöhallinnon ulkoisten kulujen budjetointi

Kuntien Hetapalvelut Oy:n tuottamat talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut budjetoidaan ulkoiselle tilille 4340 Toimisto- ja asiantuntijapalveluiden osto. Budjetoinnissa vuodelle 2021 käytetään vuoden 2019 toteutunutta euromäärää kerrottuna 5 %:lla.

10. Investointiesitykset ja henkilöstöesitykset

Investointi- ja henkilöstöesityksissä käytetään erillistä lomaketta, jotka palautetaan sähköpostin liitteenä. Lisäksi investoinneista on esitettävä muut riittävät perustelut, esim. uusien tilahankkeiden tarveselvitykset.

Investointiosan määrärahoilla hankittavaa käyttöomaisuutta on kaupungin toiminnassa useampaa kuin yhtenä tilikautena käytettäväksi hankittava omaisuus, jonka hankinta-arvo on merkittävä. Investointiosan omaisuushankinnoista lasketaan taloudelliseen pitoaikaan perustuvat poistosuunnitelman mukaiset poistot.

Poistonalaisena irtaimen omaisuuden hankintana pidetään vähintään 10.000 euron arvoista yksittäisen hyödykkeen tai hyödykeryhmän (esim. ensikertainen kalustaminen, atk-laitteiden ja ohjelmien hankinnat) hankintaa. Talonrakentamisen ja kunnallistekniikan määrärahaesitys tehdään hankekohtaisena (oma sitova määräraha), mikäli hankkeen kustannusarvio ylittää seuraavan määrärahatason:

- talonrakentaminen 200.000 euroa
- liikennealueiden ja vesihuoltolaitoksen rakentaminen 200.000 euroa
- muut investoinnit 100.000 euroa

11. Taloussuunnitelmavuodet 2022 - 2024

Taloussuunnitelmavuosien esityksissä kustannustason muutos otetaan huomioon vain palkkojen osalta. Palkkojen vuositasen korotusprosenttiina käytetään +1,5 % vuodelle 2022 ja +1,5 % vuosille 2023 ja 2024. Muut toimintamenot esitetään vuoden 2019 hintatasossa (ei lasketa inflaatiokorotusta) ellei ole tiedossa olemassa olevaan sopimukseen perustuvia korotuksia.

Postiosoite:

Ylivieskan kaupunki
PL 70
84101 YLIVIESKA

Käyntiosoite:

Ylivieskan kaupunki
Kyöstintie 4
84100 YLIVIESKA

Puhelin:

(08) 42941

Y-tunnus: 0190557-3

Sähköposti:

kirjaamo@ylivieska.fi
etunimi.sukunimi@ylivieska.fi
Kotisivu: www.ylivieska.fi

Toiminnassa, rakenteissa tai tuloperusteissa tapahtuvat merkittävät muutokset tulee huomioida vuosien 2021-2024 määrärahoissa ja tulojen arvioinnissa.

Suunnitelmavuosien esityksiin tulee sisällyttää talouden tasapainottamista ja tuottavuuden parantamista toteuttavia toimenpiteitä.

Mahdollisten valtion suunnittelemien uudistusten esim. soteuudistuksen vaikutuksia ei vielä arvioida, koska valmistelu on keskeneräinen.

12. Esitysten palauttaminen

Toimielinten on jätettävä talousarvio- ja taloussuunnitelmaesityksensä **viimeistään ma 12.10.2020**

Kaikki tekstiosat ja -lomakkeet lähetetään sähköpostin liitteinä talousjohtajalle. Käyttötalouden numeeriset esitykset perusteluineen tallennetaan suoraan taloussuunnitteluohjelmaan. Tulosalueet ovat vastuussa siitä, että annetut tiedot ovat oikeita ja virheettömiä.

Lisätietoja ja ohjeita talousarvion ja taloussuunnitelman laadintaan liittyvistä asioista saa talousjohtajalta.

13. Talousarvion aikataulu

- 31.8.2020
Kaupunginhallitus hyväksyy talousarvion laadintaohjeet ja kehykset
- syyskuu
Neuvottelut kaupungin toimialojen/tulosalueiden ja ppky Kallion kanssa.
- 21.9.
Valtuuston talousarvioseminaari

- ma 12.10.
Toimialat palauttavat talousarvioesityksensä talousjohtajalle
- lokakuu
Johtoryhmän talousarviokäsittelyt. Tarvittavat jatkoneuvottelut.
- 9.11.
Valtuusto päättää kunnan veroproositit.
- marraskuu
Kaupunginjohtajan talousarvioehdotus valmistuu
- 16.11 ja 30.11.
Kaupunginhallitus käsittelee kaupunginjohtajan ta-ehdotusta ja tekee oman esityksensä valtuustolle
- 7.12
Valtuusto käsittelee ja hyväksyy talousarvion.
- tammikuu 2021
Kaupunginhallitus hyväksyy talousarvion täytäntöönpano-ohjeet

Maria Sorvisto, kaupunginjohtaja
Joonas Yliluoma, talousjohtaja

14. Liitteet

- talousarvion tavoitekehys
- lomakkeet investointi- ja henkilöstöesityksiä varten (jaetaan erikseen toimialoille)
- palkkaliite (jaetaan erikseen toimialoille)
- budjetoitava eläkemenerusteinen eläkemaksu (jaetaan erikseen toimialoille)

Postiosoite:

Ylivieskan kaupunki
PL 70
84101 YLIVIESKA

Käyntiosoite:

Ylivieskan kaupunki
Kyöstintie 4
84100 YLIVIESKA

Puhelin:

(08) 42941

Y-tunnus: 0190557-3

Sähköposti:

kirjaamo@ylivieska.fi
etunimi.sukunimi@ylivieska.fi
Kotisivu: www.ylivieska.fi

TULOSLASKELMA, KEHYS 2021

	TILINPÄÄTÖS 2019	TA 2020	TA 2021	MUUTOS % Ta20/Ta21	MUUTOS € Ta20/Ta21
VARSINAINEN TOIMINTA					
Toimintatulot (+)	53 864 583	54 597 869	55 341 919	1,4	744 050
Omaisuuksien myyntivoitot (+)			300 000		300 000
Valmistus omaan käyttöön	513 420	295 000			
Toimintamenot (-)	-147 278 103	-148 132 821	-152 747 733	3,1	-4 614 912
TOIMINTAKATE	-92 900 100	-93 534 952	-97 105 814		-3 570 862
Toimintakate muutos %		0,7	3,8		
Verotulot (+)	55 039 047	58 096 000	59 725 000	2,8	1 629 000
josta veronkorotus			2 000 000		
Valtionosuudet (+)	37 998 304	41 443 300	44 400 281	7,1	2 956 981
Verorahoitus muutos %			104 125 281	4,6	4 585 981
Rahoitustulot ja -menot					
Korkotulot (+)	208 109	220 000	170 000	-22,7	-50 000
Muut rahoitustulot (+)	121 934	114 100	250 000	119,1	135 900
Korkomenot (-)	-392 634	-680 000	-774 000	13,8	-94 000
Muut rahoitusmenot (-)	-1 977	-6 000	-150 000	2400,0	-144 000
Rahoitustulot ja -menot yht.	-64 569	-351 900	-504 000		
VUOSIKATE	72 683	5 652 448	6 515 467	15,3	863 019
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelmapoistot (-)	-5 773 026	-5 926 266	-6 150 000	3,8	-223 734
Arvonalentumiset (-)	-72 808	0	0		0
Satunnaiset erät					0
Satunnaiset tulot (+)	0	0	0		0
Satunnaiset menot (-)	0	0	0		0
TILIKAUDEN TULOS	-5 773 152	-273 818	365 467		639 285
Poistoeron muutos/Pelastuslaitos (nettoinvestoinnit-poistot)	398 204	277 518	320 000		42 482
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-5 374 947	3 700	685 467		681 767
Vuosikate, % poistoista	1,3	95,4	105,9		
Taseen 31.12. alijäämä	-10 900 000	-10 896 300	-10 210 833		
Tuloveroprosentti	22,00	22,00	23,00		
Kiinteistöveroprosentit:					
yleinen	1,30	1,30	1,30		
vakituisten asuinrakennusten	0,70	0,70	0,70		
muiden asuinrakennusten	1,15	1,15	1,15		
voimalaitosten	3,10	3,10	3,10		
rakentamaton rakennuspaikka	3,00	3,00	3,00		

Postiosoite:

Ylivieskan kaupunki
PL 70
84101 YLIVIESKA

Käyntiosoite:

Ylivieskan kaupunki
Kyöstintie 4
84100 YLIVIESKA

Puhelin:

(08) 42941

Y-tunnus: 0190557-3

Sähköposti:

kirjaamo@ylivieska.fi
etunimi.sukunimi@yli-
vieska.fi
Kotisivu: www.ylivieska.fi

TALOUSARVIOKEHYS; SITOVA TASO: NETTOMENOT/-TULOT						
Tehtäväalue		Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	Kehys- muutos	TA-Kehys 2021	Muutos% 2020/2021
Vaalit Kuntavaalit 2021	Tulot	49 599	0	0	0	
	Menot	64 902	0	25 500	25 500	
	Netto	-15 303	0	-25 500	-25 500	
Tilintarkastus	Tulot	0	0		0	
	Menot	49 154	50 385	0	50 385	
	Netto	-49 154	-50 385	0	-50 385	0,00
Hallintopalvelut yhteisötuet, työllistäminen sis.vuokrista pääomavuokratulo.	Tulot	4 751 150	4 994 836	966 393	5 961 229	19,35
	Menot	3 383 037	3 601 333	-26 600	3 574 733	-0,74
	Netto	1 368 113	1 393 503	992 993	2 386 496	71,26
Elinkeinopalvelut YTEK, maaseutupalv. elinkeinoprojektit ja joukkoliikenteen tukem, Leader-proj.	Tulot	0	0	0	0	
	Menot	617 414	620 603	0	620 603	0,00
	Netto	-617 414	-620 603	0	-620 603	0,00
Pelastuspalvelut Ylivieskan kaupungin osuus Jokilaaksojen pelastuslaitoksen menoista	Tulot	0	0	0	0	
	Menot	1 750 172	1 770 760	42 020	1 812 780	2,37
	Netto	-1 750 172	-1 770 760	-42 020	-1 812 780	2,37
Kallion toiminta:						
Sosiaali- ja terveystalvet Kallion oma toiminta	Tulot	0	0	0	0	
	Menot	33 711 587	34 077 000	500 000	34 577 000	
	Netto	-33 711 587	-34 077 000	-500 000	-34 577 000	1,47
Erikoissairaanhoito Ostettu erikoissairaanhoito	Tulot	0	0	0	0	
	Menot	18 870 300	17 450 000	2 000 000	19 450 000	11,46
	Netto	-18 870 300	-17 450 000	-2 000 000	-19 450 000	11,46
Yhteensä Kallion toiminta		-52 581 887	-51 527 000	-2 500 000	-54 027 000	4,85
Muut sosiaali- ja terveydenhuollon menot Työmarkkinatuen kuntaosuus ja siirtyneen sos. ja terv. hlöstön eläkevastuita	Tulot	19 453	25 000	0	25 000	
	Menot	1 839 586	1 751 720	150 000	1 901 720	8,56
	Netto	-1 820 133	-1 726 720	-150 000	-1 876 720	8,69
Jokilaaksojen pelastuslaitos taseyksikkö Nettosumman tulee kattaa nettoinvestoinnit Varausten muutos (lisäys -/ vähennys+)	Tulot	26 885 137	27 049 386	323 234	27 372 620	1,19
	Menot	26 869 011	26 969 386	323 234	27 292 620	1,20
	Netto	16 126	80 000	0	80 000	0,00
					370 000	

Postiosoite:

Ylivieskan kaupunki
PL 70
84101 YLIVIESKA

Käyntiosoite:

Ylivieskan kaupunki
Kyöstintie 4
84100 YLIVIESKA

Puhelin:

(08) 42941

Y-tunnus: 0190557-3

Sähköposti:

kirjaamo@ylivieska.fi
etunimi.sukunimi@yli-
vieska.fi
Kotisivu: www.ylivieska.fi

Tehtäväalue		Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	Kehys- muutos	TA-Kehys 2021	Muutos% 2020/2021
Yleissivistävä koulutus	Tulot	1 228 925	1 033 960	0	1 033 960	0,00
	Menot	23 673 334	23 947 160	1 205 295	25 152 455	5,03
	Netto	-22 444 409	-22 913 200	-1 205 295	-24 118 495	5,26
Varhaiskasvatus	Tulot	762 156	693 000	0	693 000	0,00
	Menot	11 366 337	11 822 451	94 034	12 116 485	2,49
	Netto	-10 604 181	-11 129 451	-94 034	-11 423 485	2,64
Nuorisopalvelut	Tulot	201 532	275 100	0	275 100	0,00
	Menot	555 965	659 913	7 000	666 913	1,06
	Netto	-354 433	-384 813	-7 000	-391 813	1,82
Kirjastopalvelut	Tulot	49 890	35 500	0	35 500	0,00
	Menot	846 327	844 252	6 800	851 052	0,81
	Netto	-796 437	-808 752	-6 800	-815 552	0,84
Kulttuuripalvelut	Tulot	440 101	509 040	0	509 040	0,00
	Menot	1 194 174	1 192 502	6 000	1 198 502	0,50
	Netto	-754 073	-683 462	-6 000	-689 462	0,88
Musiikkiopiston toiminta	Tulot	494 550	556 500	0	556 500	0,00
	Menot	1 409 227	1 515 930	20 000	1 535 930	1,32
	Netto	-914 677	-959 430	-20 000	-979 430	2,08
Kansalaisopiston toiminta	Tulot	220 641	286 275	0	286 275	0,00
	Menot	891 166	968 474	11 000	979 474	1,14
	Netto	-670 525	-682 199	-11 000	-693 199	1,61
Liikuntapalvelut	Tulot	680 809	793 880	0	793 880	0,00
	Menot	2 841 639	2 942 280	12 000	2 954 280	0,41
	Netto	-2 160 830	-2 148 400	-12 000	-2 160 400	0,56
Tekniset palvelut (sisältää valmistus omaan käyttöön)	Tulot	15 105 357	15 702 642	-244 777	15 457 865	-1,56
	Menot	15 257 717	16 294 656	-261 971	16 032 685	-1,61
	Netto	308 617	-307 014	17 194	-324 820	5,80
Viemärilaitos (sisältää valmistus omaan käyttöön)	Tulot	1 735 574	1 857 150	0	1 857 150	0,00
	Menot	1 304 435	1 192 827	0	1 192 827	0,00
	Nettotulo	436 264	674 323	0	664 323	-1,48
Ympäristöpalvelut (sisältää valmistus omaan käyttöön)	Tulot	351 498	316 800	0	316 800	0,00
	Menot	650 452	587 389	6 400	593 789	1,09
	Netto	-251 635	-270 589	-6 400	-276 989	
Jätelautakunta Nettokustannuksista vastaa Vestia Oy	Tulot	128 846	168 000	0	168 000	0,00
	Menot	128 846	168 000	0	168 000	0,00
	Netto	0	0	0	0	

Postiosoite:

Ylivieskan kaupunki
PL 70
84101 YLIVIESKA

Käyntiosoite:

Ylivieskan kaupunki
Kyöstintie 4
84100 YLIVIESKA

Puhelin:

(08) 42941

Y-tunnus: 0190557-3

Sähköposti:

kirjaamo@ylivieska.fi
etunimi.sukunimi@yli-
vieska.fi
Kotisivu: www.ylivieska.fi